10

DE NASO FRACTO.

THESES

ANATOMICO-CHIRURGICÆ,

Quas, DEO JUVANTE, & Præside M. PETRO LASSUS, Artium & Chirurgiæ Magistro, *tueri conabitur*, JOANNES-PETRUS TALLENDIER DE LA BUSSIERE, *Parisinus, artium liberalium in almâ Universitate Parisiensi Magister. Nuper Nosocomii Generalis Parisiensis in domo dicta* BICESTRE *Chirurgus alumnus.* ~~*Theseos auctor.*~~

PARISIIS,

IN REGIIS CHIRURGORUM SCHOLIS;

Die quinta mensis Octobris à sesqui-secundâ post meridiem ad septimam. Anno R. S. H. 1765.

PRO ACTU PUBLICO

ET

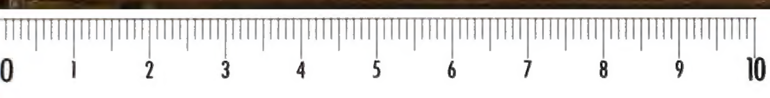
MAGISTERII LAUREA.

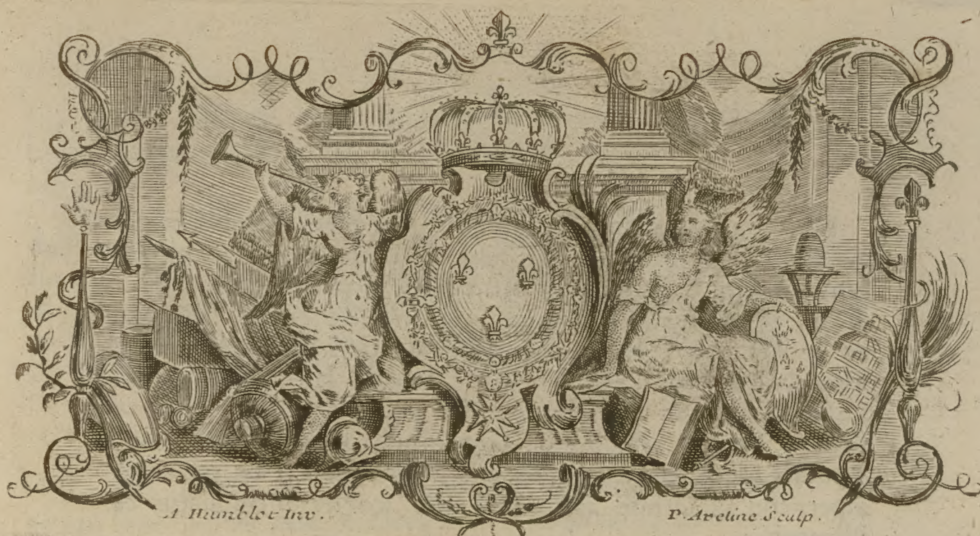

Typis P. AL. LE PRIEUR, Regii Chirurg. Collegii Typographi.

M. DCC. LXV.

K

D. O. M.

THESES ANATOMICO-CHIRURGICÆ.

DE NASO FRACTO.

I.

OTUS homo in Capite vultuque est; organa enim quibus sensus instructi sunt ad judicandum de qualitatibus rerum externarum, ibidèm erga Regiam Capitis collocantur. In mediâ regione nares natura constituit & protraxit, quarum bifori viâ aër odoresque commeant: & quoniam cibi & potûs judicium magnum earum est, non sine causâ vicinitatem oris secutæ sunt. Cum verò de fracturâ Nasi, illiusque structurâ differere nobis animus sit, separatim dicemus de singulis, à naturali dispositione hujusce partis facientes exordium.

II.

Nasus ita locatus eſt ut quaſi murus oculis interjectus eſſe videatur. In partes molles & duras dividitur. Pars illius media ſuperior dura & ſolida, duobus coaleſcit oſſiculis quæ *Naſalia* dicta, penè parallelogramma, deorſum divaricata, convexa ad faciem, per levem lineam intùs aſperiorem ſibi adplicata, foraminibus non nullis pertuſa, fine ſuo latiori lacera ſunt. Latera fulciuntur & ipſa proceſſu naſali quem os maxillare ſurſùm emittit craſſiorem, curvatum, intus ferè planum, extus ſinu leni excavatum. Et oſſa Naſi & maxillaris proceſſus aſperrimo & ſerrato ambitu in oſſe frontis includuntur & illigantur.

III.

Pars Naſi inferior mollis & elaſtica in cartilaginem verſa, naſum perficit. Quæ quidem in univerſum ſpeciem habet trianguli cujus hypothenuſa proceſſui Naſali continuatur, baſis antrorſum proſtat, latus medium ad ſeptum adplicatur, vertex demum truncatus eſt. Sed ea cartilago in homine minimè ſimplex eſt. Quinque enim vulgò numerantur quarum ſuperiores ferè quadratæ, triangulares, alterius-ve figuræ, foveâ ſeparatæ, ſepto narium connectuntur. Inferiores verò gnomonem referunt. Denique ſeptum cartilagineum à mucrone oſſium Naſi antrorſum deſcendit, cartilaginibus inferioribus adnatum, nares dividit. Cuique horum oſſium perioſteum eſt: cartilaginibus verò perichondrion.

IV.

Nares intùs inveſtiuntur membranâ pulposâ, ſatis craſſâ, molli, myriadibus vaſculorum arterioſorum ornatâ, corpuſculis glanduloſis inſtructâ. Hæc membrana pituitaria dicta, ſuam habet ibi ſuperjectam epidermidem, ſuam celluloſam telam quâ cum perioſteo cohæret: in vivo animali & in cadavere, perpetuò uda reperitur, & etiam poſt mortem acu compuncta guttulam ſtillat.

V.

Musculi vulgo ſex numerantur, nempe *Pyramidales*, *laterales*, & *myrtiformes*. Arteriæ à carotidibus externis, venæ à

jugularibus oriuntur. Nervi à primo & à quinto nervorum pari prodeuntes, per totam Nasi fabricam surculos edunt multiplices.

Hæc sunt quæ de structura Nasi in medium proferre non dubitavimus, cæteris omissis quæ ad odoratum & modificationem vocis, vultûsque gratiam & ornamentum conferunt, ut-potè proposito nostro minimè vel parum congruis, nunc unicè solliciti ut quam nobis definiendam suscepimus alteram partem operis, accuratè perficiamus.

VI.

Perpauci de fractura ossium Nasi verba fecerunt: attamen sæpè sæpius inde contingere videmus mille morbos, eosque cedere pertinaces. Hujusce luctuosæ veritatis testimonium mutuamur ab ipsis qui in publicis pauperum domibus medicinam tractant: quod quidem ibi ipse egomet sæpè eù animadverti! Si enim graviores ictus ab homine robustiori, sive manu recollectâ, sive baculo inferuntur: si grandiori mole aliquod corpus magnâ vi immissum in superficiem anteriorem Nasi, ad perpendiculum ex alto decidit, si quis in terram inopinato casu labitur, tunc vel in parte superiori, vel quod multo frequentius est, in inferiori hæc ossa frangi, aut nares inhonesto vulnere deturpari, compertum est.

VII.

Jam verò *fractura potest esse simplex vel composita*, cum vulnere aut sine vulnere, ambo ossa aut alterutrum lædi possunt, & quidem modò adversa, modò à latere. Si adversa fracta sunt, nares desidunt, difficulter spiritus trahitur. Si à latere os fractum est, is locus cavus est. Denique substantia aliquantulum comminuta fuit, aut integra remansit: aut cartilagines franguntur, tuncque in alteram partem nares declinantur.

VIII.

Fracturam adesse facillimè resciveris dum rècens facta est, nec ulla extitit inflatio. Si verò alterutrum os duntaxàt vulneratum fuit, illud intellexeris statim atque in partem læsam elevatorium seu specillum linteis involutum induxe-

ris, digitoque demiſſo, identidem leviſſimè ad latera: tum facile fracturam noveris ſive tactu, ſive tumore, nec-non depreſſione oſſis. Non magnopere timendum eſt de fractura ſimplici, quinimò eam accidiſſe multo tutiùs exiſtimo quam ſi quis gravi caſu, aut ictu periculoſiori fuerit afflictus, unde non rarò vehementiori cerebri comotione, aut interdum vomicis aut abceſſibus membranam pituitoſam inter & Naſi oſſa efformatis, aut effuſionibus intra cerebri lobos anteriores aut nonnunquàm intra duræ meningis partem quâ os coronale & cribroſum obteguntur, vulnerati pereunt.

IX.

QUIDQUID igitur fractum fuit, in locum reſtitui poſtulat: nec aliud peragendum cenſeo, niſi urgentiori malo œger circumveniatur. Quæ quidem reſtitutio ut ritè obtineatur, œger in adverſo ſedili collocandus, & à poſteriori parte miniſter caput contineat. Tum diligenter expensâ fracturâ, illiuſque poſitione ac ſitu probè cognitis, ſpatulam mollioribus linamentis cinctam Chirurgus accipiat & in narium aperturam intromittat, cujus ope variæ partes lœſæ reducuntur, & quidquid deſedit excitatur & in ſedem ſuam reponitur. Quod quidem gradatim conficitur applicatis extrinſecùs duobus digitis, præſertim pollice, ne nimium attollatur os dejectum, nimiaque ſit vis impulſionis & progreſſus inſtrumenti. Si utrinque oſſa narium diffracta ſunt, tum ab alterâ quoque parte eodem prorſùs modo agendum eſt. Illa tamen reductio in omnibus fracturis Naſi haud ita neceſſaria eſt. Fit enim interdùm ut partes fractæ nullatenus è ſede ſuâ dimoveantur, nullâque indigeant reſtitutione: adeoque in iſto caſu, ſpleniâ medicamine vulnerario imbuta & ope fundæ contenta ſupra partem œgram applicare ſatis eſt, deinceps venæ ſectionibus ritè inſtitutis, diætâ & quiete prudenter obſervatis procul arceantur accidentia.

X.

QUOTIESCUNQUE aliqua ſubſtantiæ pars exempta fuit, ut inter deprælíantium certamina caſu evenit, oſſium fragmenta ſingula in ſuas ſedes, quantum fieri poterit digitis erunt compellenda, nec vulſellâ extrahentur niſi undique reſoluta cum cæteris haud facilè glutinari queant. Nec tubuli nec turundæ

in nares ægrotantis immittantur ob irritationem & ſpirandi difficultatem, nullo enim modo oſſa ſemel reſtituta in ſedes ſuas turundæ aut obturamenta fulciunt ac ſtabiliunt : immo prorſùs lædunt nedum auxilientur. Adeoque in iſto caſu quemadmodum in cœteris, ſimplicior curandi methodus moleſtiori præferatur. At ſive fractura ſimplex fuerit, ſive compoſita, ſive in vulnus res deſierit ſive non, ceu demùm duris ictibus æger percuſſus fuerit, tunc multoties ſanguis ei detrahatur, cibo interdicatur, crebrò vulneraria adhibeantur, certaque victûs ratio præſcribatur, cùm præſertim fracturam aut vulnus comitantur aut ſubeunt acriores capitis dolores, ſanguis plenis è naribus prorumpit, & gravis ſopor imminentis mali peſſimus interpres ægrum invadit & urget.

F I N I S.